O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
N 137-270

Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● E-mail: xalksuzi@uzpak.uz ● 2004 йил 1 июль № 137 (3412) Пайшанба

Ўз касбининг фидойиси

«Самарқандгаз» ҳудудий таъминот корхонаси вилоят аҳолиси ва саноат корхоналарини табиий газ билан узлуксиз таъминлаб келмоқда.

Шу билан бирга, жамоа ҳам газ бормаган олис қишлоқларга ҳам газ олиб боришда муайян ишларни амалга оширмоқда. Хусусан, жорий йилнинг ўтган 5 ойида Риштон, Нарпай ва Пайариқ туманларидаги қишлоқларга 68 километрлик масофага қувурлар ётқизилиб, аҳоли табиий газ билан таъминланди. Шунингдек, ҳудудий таъминот корхонаси хонадонларга газ ҳисоблагичларни ҳам ўрнатиб келмоқда. Ҳозиргача вилоятдаги 280 минг хонадон ана шундай асбоблар билан таъминланди. Бундай ижобий ишларга жамоадаги фидойи касб эгаларининг меҳнати орқали эришилмоқда. Уларнинг саъй-ҳаракати туфайли аҳоли хонадонлари ва корхоналар йил давомида узлуксиз равишда газ билан таъминлаб келинаяпти.

СУРАТДА: назоратчи Равшан Исмоилов газ босимини кўздан кечирмоқда.

Тоҳир НОРҚУЛОВ (ЎзА) олган сурат.

Ёшлар қўмитаси ёшлар билан

Олий Мажлиснинг Ёшлар ишлари қўмитаси аъзолари Жиззах шаҳри, Зомин ва Зарбдор туманларида бўлиб, ёшлар, маҳаллалар аҳли билан учрашувлар ўтказди.

— Учрашувдан асосий мақсад, — Олий Мажлиснинг сўнгги сессиясида Президентимиз нутқларидан келиб чиқадиган хулосалар, мақсад ва вазифалар ҳамда террорчилик ва диний ақидапарастликнинг тарихий илдизлари, уларга қарши курашда ёшларнинг ўрни мавзуида давра суҳбатлари ўтказиш эди, — дейди қўмита раиси Азамат Зиё. — Шунингдек, сайловга оид янги қонунларнинг мақсад ва вазифалари, икки палатали парламентаризмга ўтишнинг аҳамияти ҳақида ҳам гап борди.

Ана шундай учрашув ва давра суҳбатларини мамлакатимизнинг бошқа вилоятларида ҳам ўтказиш режалаштирилган.

М ХОЛМАТОВА,
"Халқ сўзи" мухбири.

Ислоҳот қирралари

Бугун миллий валютамиз – сўмнинг муомалага киритилганлигига ўн йил тўлади. Ўтган давр мустақил пул тизимини яратиш ҳақидаги қарор ўз моҳиятига кўра стратегик жиҳатдан тўғрилигини, у мустақиллигимизнинг иқтисодий пойдеворини шакллантиришга йўналтирилганлигини яққол кўрсатди.

Миллий валютамизнинг шаклланиш йўллари ҳақида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки раиси Ф.М.Муллажонов қуйидагиларни сўзлаб берди:

МИЛЛИЙ ВАЛЮТАМИЗ — 10 ЁШДА

— Ўн йил — миллий валюта учун унчалик катта давр эмас. Бироқ ортга назар ташлар эканмиз, қабул қилинган қарорлар ва амалга оширилган вазифаларнинг, гарчи уларни амалга ошириш осон кечмаган бўлса ҳам, нақадар муҳимлиги ва тўғрилигини англаб етамиз.

Миллий валютани жорий этиш ишлари мураккаб ижтимоий-иқтисодий шароитларда олиб борилди ва у икки босқичда амалга оширилди: маълумки, 1993 йилнинг ноябрь ойида вақтинчалик валюта сифатида — сўм-купон жорий этилди, 1994 йил 1 июлдан бошлаб эса тўлақонли миллий валюта — сўмнинг муомалага киритилиши мустақил банк тизимини шакллантиришда муҳим босқич бўлди.

1993 йилда рубль ҳудудидан чиқиш объектив сабаблар билан боғлиқ эди. Чунки фақатгина 1992 йилнинг ўзида савдо балансининг салбий қолдиғи 18,6 мартага ошди, сўм-купон жорий этилган пайтга келиб эса 9 та республика ўз миллий валюталарини муомалага киритишга улгурган эди. Бу эса Ўзбекистон томонидан вақтинчалик валюта жорий этилаётган пайтда рубль ҳудудининг амалда барбод бўлганлигидан далолат берарди.

Дастлабки кунларданоқ мустақил иқтисодий сиёсат юритишнинг бош тамойилларидан бири иқтисодиётни босқичма-босқич ривожлантириш бўлди, пул тизимини шакллантиришга доир барча чора-тадбирлар мажмуи ана шу тамойил асосида амалга оширилди. 1993 йилнинг ноябрида вақтинчалик валютанинг жорий этилиши, аввало, унинг ички ижтимоий-иқтисодий жараёнларга кўрсатадиган таъсирини аниқлаш, республикада пул-кредит муносабатларини тартибга солиш бўйича тўлақонли механизмни яратиш зарурати билан боғлиқ эди. Охир-оқибатда бу мамлакатдаги иқтисодий вазиятни муайян даражада барқарорлаштириш ва миллий валютани муомалага киритишга пухта тайёргарлик кўриш имконини берди. Чунончи, ушбу даврда сўм-купоннинг харид қобилиятини ошириш ва ички истеъмол бозорини сифатли ва харидоргир маҳсулотлар билан тўлдириш чоралари кўрилди, унинг асосий жаҳон валюталарига нисбатан қийматини аниқлаш бошланди, собиқ совет республикаларидаги ҳамкорлар билан ҳисоб-китоблар тартибга солинди, валюта назорати ҳақидаги тегишли қоидалар ишлаб чиқилди.

1994 йил 1 июлдан бошлаб миллий валюта — сўмни муомалага киритиш ҳақида Вазирлар Маҳкамасининг "Ўзбекистон Республикасининг миллий валютасини жорий этишга оид ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори Ўзбекистонда самарали пул-кредит тизимини яратиш жараёнларининг мантиқий давоми бўлди. Ушбу ўта муҳим воқеанинг аҳамияти мамлакатимиз раҳбари И.А.Каримов томонидан иқтисодиётни тубдан ислоҳ қилишнинг сифат жиҳатидан бутунлай янги босқичини бошлаб берган инқилобий қадам сифатида баҳоланди.

Шундай қилиб, миллий валюта — иқтисодий мустақилликка эришишга йўналтирилган асосий воситалардан бири бўлди. Республикамиз ўз ривожланиш стратегиясидан келиб чиққан ҳолда фаол инвестиция сиёсатини юритиш ва таркибий ислоҳотларни ўтказиш йўлидан борди. Қисқа муддатларда машинасозликда, кимё саноатида, газ ва нефтни қайта ишлаш соҳасида янги ишлаб чиқаришлар, шу жумладан, чет эл сармояси иштирокидаги ишлаб чиқариш корхоналари ишга туширилди, транспорт инфраструктурасини ривожлантириш лойиҳалари амалга оширилди, уларнинг айримлари нафақат республикада, балки бутун минтақада ҳали ҳанузгача мавжуд эмас эди. Қайд этиш лозимки, ушбу оқилона давлат сиёсати аввало хорижий инвесторларнинг иштироки ва миллий манфаатларимизни уйғунлаштиришга қаратилганди.

Буларнинг барчаси охир-оқибатда, иқтисодий ўсиш сифатини ошириш, иқтисодиёт таркибини ўзгартириш, шунингдек, муҳим кўрсаткичлардан бири бўлмиш — экспорт таркибини яхшилашга олиб келди. Бунинг яққол исботи сифатида мамлакатимизда автомобиль ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш борасида Андижон вилоятининг Асака шаҳрида амалга оширилган лойиҳани келтириб ўтиш мумкин. Ҳозирги пайтда мазкур корхонада ишлаб чиқарилган автомобиллар жаҳоннинг деярли барча автогигантлари ўз маҳсулотларини сотаётган Россия бозорида ҳам ўз харидорларини топмоқда.

Айнан шундай ривожлантириш стратегияси кейинчалик макроиқтисодий барқарорлик кўрсаткичларига самарали эришишни таъминлади. Масалан, айрим мамлакатларда инфляцияни 5-10 фоизга пасайтиришга 2-3 йилда эришилади, бизда эса биргина 2003 йил мобайнида унинг даражаси 21,6 фоиздан 3,8 фоизгача пасайди. Шуни алоҳида қайд этиш лозимки, паст даражадаги инфляцияни таъминлаш бошқа макроиқтисодий кўрсаткичларга салбий таъсир қилмаган ҳолда амалга оширилди: масалан, одатда, бундай йўл тутилганида давлат қарзи ҳажми ор-

(Давоми 2-бетда).

Жойлардан хабарлар

Қўриқдаги қулайликлар

"Уздунробита" уяли телефон алоқаси Қорақалпоғистонда ҳам қамров доирасини кенгайтирмоқда. Нукус, Хўжайли, Тўрткўл сингари бир қатор туманлардан сўнг элликқалъаликлар ҳам замонавий алоқанинг ушбу туридан фойдаланишга ўтдилар.

Туман маркази — Бўстонда уяли алоқа йўлга қўйилган куни яна бир қувончли воқеа юз берди. Элликқалъа телевидениеси ўз кўрсатувларини намойиш эта бошлади.

Я. ҚЎЧҚОРОВ,
"Халқ сўзи"мухбири.

Маҳаллада уй тўйлари

Ўзбекистон билан Қирғизистонни бир-бирига боғлаб турувчи Пахтаободнинг Маданият қишлоғида ҳовлиси шинам, пишиқ ғиштли 32 та турар-жой биноси қад ростлади. Чегара ҳудудларида яшовчи аҳоли ана шу уйларга кўчиб ўтди.

О. ШОДМОНАЛИЕВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

"Мафтункор ранглар жилоси"

Жиззахда вилоят халқ таълими бошқармаси ва Республика Болалар жамғармаси ташаббуси билан "Мафтункор ранглар жилоси" кўрик-танловининг вилоят босқичи бўлиб ўтди. Ногирон мусаввир болалар ўртасида ўтказилган ушбу танловда зафарободлик Бахтиёр Маматовга омад кулиб боқди. Иккинчи ва учинчи ўринлар жиззахлик Э. Абдураимов ва ғаллаороллик Л. Дўстмуродовга насиб этди. Ғолиблар республика босқичига йўлланма олдилар.

Ўз мухбиримиз.

ТОШКЕНТ (ЎзА мухбири Беҳзод НОРБОЕВ).

Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди Америка юристлар ассоциацияси билан ҳамкорликда суд этикасига оид халқаро семинар-тренинг ўтказди.

ХАЛҚАРО СЕМИНАР

Конституциявий суд раиси М.Абдусаломов бошқарган анжуманда сўзга чиққанлар юртимизда суд-ҳуқуқ тизимини эркинлаштириш борасидаги ислоҳотлар изчил ва босқичма-босқич амалга оширилаётганини, соҳада кўплаб қонунлар, меъёрий ҳужжатлар қабул қилиниб, замон талаблари асосида янада такомиллаштирилаётганини таъкидлади. Судларда ишларнинг адолатли ва ўз вақтида кўриб чиқилишини таъминлаш, фуқаролар шахсий, сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш кафолатларини кучайтириш борасида самарали ишлар олиб борилаётир.

Анжуманда суд этикаси, судьялар одоб-ахлоқи қоидаларига сўзсиз риоя этиш одил судловни сифатли амалга оширишнинг муҳим омилларидан бири экани қайд этилди. Судьялар одоб-ахлоқи қоидаларининг энг муҳим талаби — судьялар мустақиллигидир. Бу асосий талаб эса мамлакатимиз қонунчилиги, хусусан, Конституциямиз ва "Судлар тўғрисида"ги Қонунда ҳуқуқий жиҳатдан мустаҳкамлаб қўйилган.

Судья демократик ҳуқуқий давлатнинг мустақил суд ҳокимияти вакили сифатида Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунларига қатъий риоя этиши, уларни ҳурмат қилиши, шу билан бирга, фуқароларда суд ҳокимиятига нисбатан ҳурмат ҳиссини шакллантиришга кўмаклашиши, қонунларга итоат этишда уларга намуна бўлиши керак.

Очиқ мулоқот тарзида ўтган тадбирда ривожланган давлатларнинг бу борадаги тажрибасини ўрганиш зарурлигига эътибор қаратилди.

ҚОНУН УСТУВОРЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ ЙЎЛИДА

Прокуратура органлари ўзларига юклатилган назорат фаолиятини амалга оширишда асосий эътиборни барча соҳада қонун устуворлигини таъминлаш, фуқаролар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ҳамда қонунбузарликларнинг олдини олишга қаратмоқда.

Иқтисодиёт ва ижтимоий жабҳаларда қонун устуворлигини таъминлашда шартнома интизомини янада мустаҳкамлаш, хусусийлаштириш, биржалар фаолияти ва капитал қурилиш соҳаларида, паст рентабелли ширкатларни фермер хўжаликларига айлантиришда қонунийликни таъминлашга алоҳида эътибор берилмоқда.

Тошкент шаҳар прокуратурасида солиқ соҳасидаги ҳуқуқбузарликларни фош этиш, текшириш ва суриштирув ўтказишда тадбиркорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш масалаларига бағишлаб ўтказилган илмий-амалий семинарда шу ҳақда гап борди.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси томонидан ташкил этилган мазкур анжуманда пойтахт ва Тошкент вилояти прокуратураларининг солиққа оид қонунчилик ижроси устидан назорат бўлими прокурорлари, ушбу прокуратуралар ҳузуридаги Солиқ ва валютага оид жиноятларга қарши курашиш бошқармаларининг раҳбарлари иштирок этди.

Тадбирда Бош прокуратура қонунчиликни мустаҳкамлаш муаммолари ва прокурор-терговс ходимлари малакасини ошириш маркази, Адлия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси, Республика товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси, Деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси, "Ўзтадбиркорбанк" акциядорлик-тижорат банки мутахассисларининг солиқ қонунчилиги соҳасида, тадбиркорлик субъектларининг фаолиятини текширишда тадбиркорларнинг қонун билан кафолатланган ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишга оид маърузалари тингланди.

Анжуманда ҳуқуқбузарликларга қарши курашда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар ходимларининг билим ва малакасини ошириш, тадбиркорларнинг ҳуқуқий онгини юксалтириш, уларга қонунлардаги ўзгаришларни ўз вақтида етказиш билан боғлиқ масалалар юзасидан фикр ва мулоҳаза юритилди.

Беҳзод НОРБОЕВ,
ЎзА мухбири.

Болалар саломатлигини кўзлаб

Бўстонлиқ тумани ҳудудида жойлашган "Қуёшли" болалар оромгоҳида Оролбўйи минтақасидан келган болалар дам олишаётир. Орол денгизи қурий бошлаши минтақадаги экологик вазиятни бирмунча мураккаблаштириб юборганлиги сир эмас. Шу боис ҳам Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятидан келган юзлаб болалар республикамизнинг сўлим гўшалари,Тошкент, Наманган ва Фарғона вилоятларидаги болалар оромгоҳларида мириқиб дам олмоқдалар.

Куни кеча "Соғлом авлод учун" халқаро хайрия жамғармаси вакиллари Бўстонлиқдаги "Қуёшли" оромгоҳида бўлишиб, болаларга зарур тиббий анжомлар, дори-дармонлар топширдилар. Юздан зиёд болажонлар эса тиббий кўрикдан ўтказилди.

М. ТОЖИЕВА.

САЙЛОВ КАМПАНИЯСИДА ТАШВИҚОТ ВА РЕКЛАМА

Шу йил мамлакатимизда илк бор икки палатали парламент ва давлат ҳокимияти маҳаллий вакиллик органларига сайлов бўлиб ўтади. Бўлажак сайлов аввалгиларидан тубдан фарқ қилади. Қонунчилик палатаси кўппартиявийлик асосида шаклланади. Шу боис сиёсий партияларнинг тарғибот-ташвиқот ишлари алоҳида аҳамият касб этади.

Ўзбекистон Халқ демократик партияси марказий кенгаши ва Фуқаролик жамиятини ўрганиш институти томонидан уюштирилган "Сайлов кампаниясида ташвиқот ва реклама" мавзуидаги семинар-тренингда шулар ҳақида фикр юритилди. Унда партия фаоллари ва Фуқаролик жамиятини ўрганиш институти ходимлари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Ўзбекистон ХДП марказий кенгашининг биринчи котиби Аслиддин Рустамов йиғилганларни ушбу сиёсий тадбирнинг мақсади, сайлов кампаниясида партия томонидан олиб бориладиган ташвиқот ва реклама ишларининг умумий йўналишларига оид ишлар билан таништирди.

Фуқаролик жамиятини ўрганиш институти директори А.Раҳмонов ва шу институтнинг лойиҳа раҳбари, профессор Ф.Мўминов сайлов кампаниясида ташвиқот ва рекламанинг аҳамияти хусусида тўхталди.

Т. БОТИРБЕКОВ,
ЎзА мухбири.

«Ғалла – 2004

Пискент туманидаги Й. Охунбобоев ширкат хўжалигида бу йил 330 гектар майдонда ғалла етиштирилди. Ғаллакорлар ҳозирда 1500 тонна ҳосил етиштириш мақсадида ўрим-йиғимни уюшқоқлик билан олиб боришмоқда.

СУРАТДА: ширкат хўжалиги аъзолари Саидғани Охунов, Абдужаббор Айматов ва Абдуғаффор Айматов ҳосил чўғини чамалашмоқда.

Ҳусанбой АВВАЛОВ олган сурат.

Навбаҳорликлар маррада

Навоий вилоятида навбаҳорликлар давлатга ғалла сотиш шартномавий режасини бажардилар. Дон қабул қилиш манзилларига 14320 тонна сара дон топширилди.

«Янгиқўрғон», «Истиқлол» ширкат хўжаликлари, «Ўнгқирғоқ» фермер хўжалигида, айниқса, юқори ҳосил етиштирилди.

Туманда ўрим-йиғим ишлари қизғин давом этмоқда.

Х. ШОПЎЛАТОВ.

Дўстлик довондан ошди

Туман ғаллакорлари давлатга 31800 тонна дон сотиб, шартнома режасини Жиззах вилоятида биринчи бўлиб уддаладилар. Ҳар гектар майдондан олинган ҳосилдорлик 51 центнерга тўғри келди. «Қорасув», «Элчи ота», «Юлдуз», «Пахтакор» ва «Қўнғирот-1» каби фермер хўжаликларида бу кўрсаткич 70-75 центнерни ташкил қилди. Эътиборли томони шундаки, ҳозиргача 218 та фермер хўжалигида гектаридан 60 центнердан ошириб ғалла йиғиштириб олинди.

Бу йил туманда ғаллачиликдан катта даромад олиш кўзда тутилмоқда. Маррадан ўзган ғаллакорлар мавсум якунида ўзлари учун ҳам баракали хирмон яратиш ишқида меҳнат қилишмоқда.

Ўз мухбиримиз.

"Халқ сўзи" назоратида

Ўзгариш бўлади

"ҚВП қурилди. Нима ўзгарди?" ("Халқ сўзи", 2004 йил 6 февраль) сарлавҳали мақолада Қашқадарё вилоятида соғлиқни сақлаш тизимидаги нуқсонлар, аҳолига тиббий хизмат кўрсатишдаги камчиликлар, қишлоқ врачлик пунктларидаги салбий ҳолатлар — физиотерапия аппаратлари ва иситиш тизимларининг ишламаслиги ҳақидаги танқидий фикрлар билдирилган эди.

Республика Соғлиқни сақлаш вазирлигидан келган расмий жавобда бу хусусда шундай дейилади: *"Мазкур мақола вилоят соғлиқни сақлаш бошқармасининг навбатдан ташқари йиғилишида кўриб чиқилди ва муҳокама қилинди. Бундай салбий ҳолатларнинг такрорланмаслиги учун чора-тадбирлар белгилаб олинди. Яккабоғ тумани марказий шифохонаси бош врачи Б.Жўраевга йўл қўйган камчиликлари учун жарима белгиланди.*

Қамаши тумани марказий шифохонаси бош врачи А.Ғофуровнинг республика соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш Давлат дастурининг бажарилишида йўл қўйган хато ва камчиликлари учун лавозимига лойиқ ёки лойиқ эмаслигини масаласи вилоят соғлиқни сақлаш бошқармасида кўрилмоқда.

Мақолада кўрсатилган камчиликларнинг бартараф этилишини Соғлиқни сақлаш вазирлиги ўз назоратига олди.

М.ҲОЖИБЕКОВ,
Республика соғлиқни сақлаш вазири ўринбосари".

Қарор ва ижро

Наманган туманидаги Тепақўрғон қишлоғида кўп қаватли бинолар илгари ҳам бунёд этилган. Бироқ одамларнинг кўзи қурилиш майдонига ўрнатилган минорали кранларнинг йиллаб туришига кўникиб қолган. Бу сафар ҳам шундай бўлади-да, дейишди баъзилар. Аммо Тепақўрғондаги 148-хўжаликлараро механизациялашган кўчма жамланма биринчи кунданоқ ишга жиддий киришди.

Биржанинг қурилишга фойдаси

Тендерга қўйилган иншоот қурилишига эга бўлиш бинокорлар учун кафолатли иш.

Табиийки, қурилишда рақобат авж олган бугунги кунда пудрат ишлари бозорига қўйилаётган иншоотни ютиб олиш осон эмас. Бунинг учун жамоа етарли касбий ва техникавий малакага, барпо этилажак иншоот қийматининг камида 20 фоизи миқдоридаги айланма маблағга, захирадаги қурилиш материаллари, энг муҳими, етарли ишчи кучига эга бўлиши талаб этилади. Кўчма жамланма мазкур шартларга жавоб бера олаётгани боис бир иншоот орқасидан иккинчисини тиклаш ҳуқуқини қўлга киритиб келаётир. Масалан, Тепақўрғон коллежи қуриш учун ўтказилган танловда ҳам тўрт даъвогар орасида уларнинг қўли баланд келди. Боиси — бошланғич қурилиш баҳоси 2 миллиард 718 миллион сўм бўлган иншоотни буюртмачи айтган муддатда, шу билан бирга, 2 миллиард 400 миллион сўмга лойиҳада кўрсатилганидай бекаму кўст бунёд этишни асослаб беришди.

900 ўқувчига мўлжалланган коллежни қисқа фурсатда тиклаш, пардоздан чиқариб, жиҳозларини бутлаган ҳолда эгасига топшириш осон иш эмас. Шу боис бош пудратчи бажарилажак юмушларни аниқ муддатларга тақсимлаб олгани учун иш бир маромда бормоқда. Қурилишга жалб этилган уч юз бинокорнинг ҳаммаси ўз ишининг устаси. Тўғри, дастлабки икки ойда материал таъминотидаги узилишлар бироз ишни сусайтиргандай бўлди. Цемент ва металл биржа орқали сотиб олингач, суръат жадаллашди. Жумладан, қурилиш-монтаж ишлари ҳажми май ойида олдинги ойларга нисбатан икки баравар ошди, яъни 350 миллион сўмликка етди.

— Вазирлар Маҳкамаси 2004 йил 30 майда «Товар-хомашё биржалари фаолиятини такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» қарор қабул қилганлиги айни муддао бўлди. Биржа савдосидан қурилиш материаллари сотиб олгандан кейин иш юришиб кетди, — дейди кўчма жамланма бошлиғи Шуҳрат Пўлатов. — Брокеримиз зарур материалларни чертиб-чертиб олади. Масалан, металлнинг тоннасини яқин кунларгача бозордан 500 минг сўмдан харид қилаётгандик. Энди эса у фонд асосида 370-380 минг сўмга тушаяпти. Ўртадаги тафовут тўғридан-тўғри қурилиш таннархини арзонлаштиришга хизмат қилади.

Фонд биржаси яратган имконият бинокорларга мадад бўлаётгани бор гап. Мисол учун, ушбу қурилиш иншоотида ойига 8 вагон цемент ишлатилади. Илгари унинг тоннасини Бекободдан 36 минг сўмдан харид қилаётгандик, Оҳангарон цементчилариники 31 минг сўмдан экан. Ўша маъқул бўлди. Демак, тоннасидан 5 минг сўм иқтисод қилинаяпти. Иш тугагунча яна 1050 тонна цемент керак. Шунинг ўзидан 6 миллион сўм тежалади. Пудратчилар билан ишлашда ҳам танлаш имконияти қўл келаяпти. Масалан, бино олд томонининг ойнаванд қисмидаги альюминий деразаларни ўрнатиш учун бизга 5 та фирма мурожаат қилди. Улар деразаларнинг ҳар квадрати учун 55 минг сўмдан 90 минг сўмгача таклиф этишди. Энг мақбул нарх — 60 минг сўмлиги билан шартнома тузилди.

Тендерга қўйилган иншоот қурилишига эга бўлиш бинокорлар учун кафолатли иш. Бу шу билан бирга, одамларни мунтазам иш ҳақи билан таъминлаш ҳам демакдир. Айни пайтда ишчиларнинг олди 80-90 минг сўмга етказиб маош олаяпти. Масалан, пайвандчи Аҳмаджон Тожиаҳмедовга ўтган ойда 92 минг сўм, Абдулбоқи Тошбоевга эса 75 минг сўм берилди. Жамоа аъзоларининг аксарияти турдош касб эгалари. Бетон қуйиш, ғишт теришдан тортиб, пардозлашгача қўлларидан келади. Бир сўз билан айтганда, ҳар бир киши иншоотнинг қуриб битказилишидан манфаатдор.

Қишлоқ харитасида алоҳида белгилаб қўйилган касб-ҳунар коллежининг шакл-шамойили кун сайин кўзга ташланиб бораяпти. Унинг битказилишини орзиқиб кутаётган тепақўрғонликлар иншоот қурилиши тендер савдоси ғолиби қўлига тушганидан миннатдор.

Қудратилла НАЖМИДДИНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

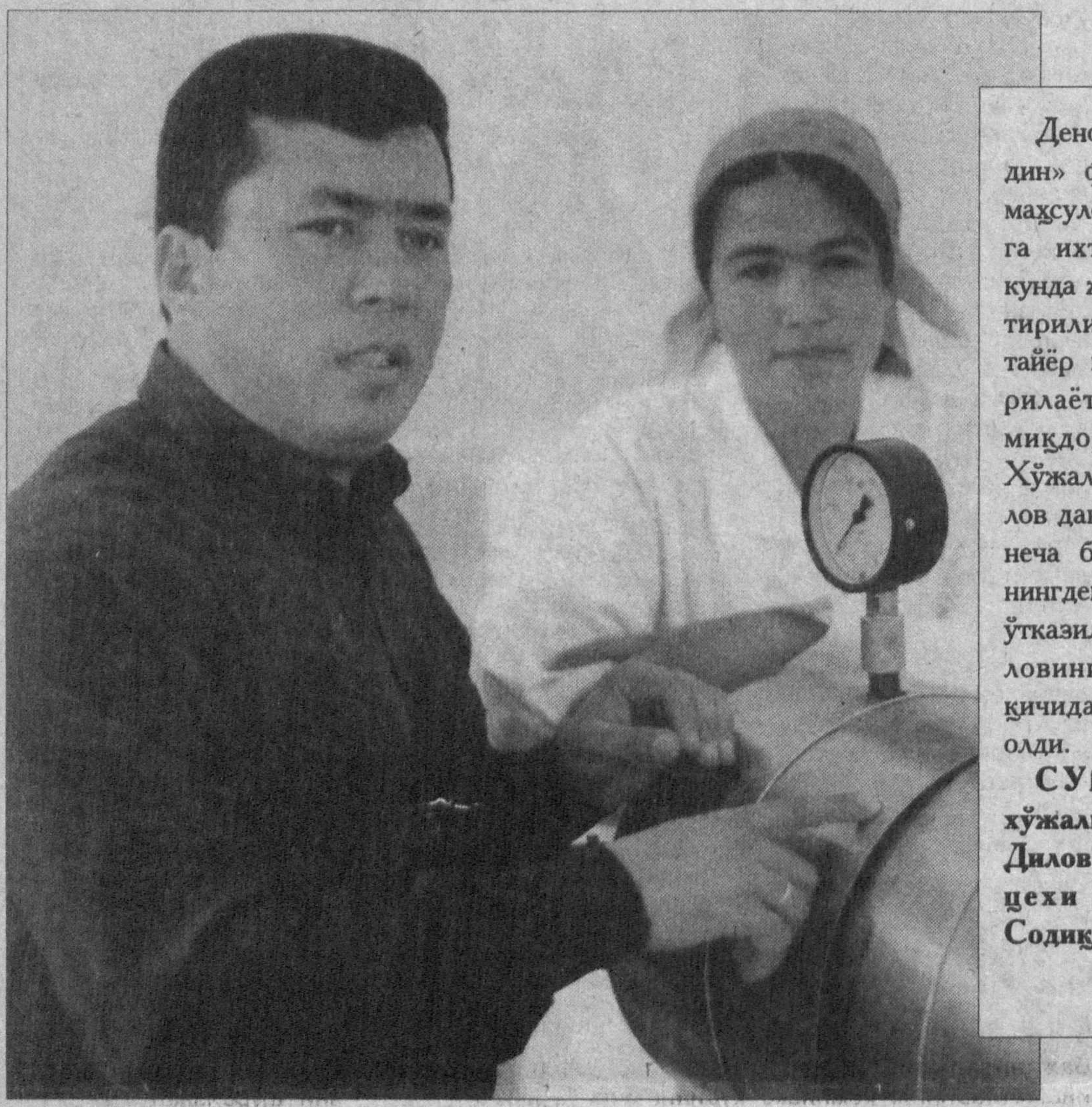

Денов туманидаги «Баҳриддин» фермер хўжалиги чорва маҳсулотларини қайта ишлашга ихтисослашган. Бугунги кунда жамоада гўшт, сут етиштирилиб, шу ернинг ўзида тайёр маҳсулот ҳолига келтирилаётганлиги боис фойда миқдори ортиб бормоқда. Хўжалик раҳбари Баҳрон Дилов давлатимиз томонидан бир неча бор тақдирланган. Шунингдек, фермер жорий йилда ўтказилган «Ташаббус» танловининг республика босқичида ҳам фахрли ўринни олди.

СУРАТДА: фермер хўжалиги раҳбари Баҳрон Дилов сутни қайта ишлаш цехи ишчиси Шоира Содиқова билан.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Мактаб ўзимизники, доска-ю парта ҳам

Фарғона вилоятидаги мактаб мебеллари ва жиҳозлари ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган 20 га яқин корхона, хусусий тадбиркор, ҳунармандларнинг кўргазмага олиб келган намуна маҳсулотларини «Ёрмазор» академик лицейининг каттагина залига жойлаштириш имкони бўлмади. Биргина «Файзли Бағдод» масъулияти чекланган жамият келтирган парта, доскаларнинг тури йигирмага яқин. Шу тумандаги «Ал-Вакил дизайнер» хусусий корхонаси эса 7 турдаги мебель жиҳозларини намойиш қилади.

Кўргазмада спорт анжомлари ишлаб чиқараётган корхоналар маҳсулотлари намойишига кенг ўрин берилган. Курашчиларнинг тўшама кўрпалари Учкўприкнинг «Аматон» фирмасида тайёрланаётганига кўпчилик ишонавермайди. Чунки чокларининг пухталиги, қавиқларининг ўзига хослиги бўртиб турган тўшамаларда ҳеч муболағасиз дунё таснифидаги мусобақаларни ҳам бемалол ўтказиш мумкин. Кимдир ҳазил аралаш Фарғона сунъий чарм корхонасида

Таълим ислоҳоти

тайёрланган тўпларда «футбол бўйича Европа чемпионати ўйинларини ўтказса бўлар экан» деганида муболаға остида айрича ҳақиқат ётганлигини ҳис қилиш мумкин. Шу корхонанинг спорт сумкалари, Марғилондаги «Спортчи ТБЖ» кичик корхонасининг маҳсулотлари олдида ҳам бир зум иштиёқ билан тўхтаб қоласиз.

— Хусусий корхонамизда атиги етти киши меҳнат қилади, — дейди қўқонлик тадбиркор Рустамжон Мухторов. — Олти йил ичида корхонанинг Фарғона, Тошкент, Андижон шаҳарларида хусусий дўконларини очишга эришдик. Асосан мактаб мебеллари ва жиҳозлари тайёрлаш билан шуғулланамиз. Ҳозир 20 турдаги шундай маҳсулотлар тайёрлаш имкониятига эгамиз. Маҳсулотларимиз Европа усулига яқин. Шу туфайли ҳам харидор узилмайди. Бугунги кўргазмада ҳам 35 миллион сўмлик маҳсулотга шартнома белгилашни кўзлаб турибмиз.

2004-2009 йилларда Мактаб таълимини ривожлантириш Давлат умуммиллий дастурига биноан вилоятдаги мактаблар 120000 дан зиёд парталарни алмаштириш, ўқув ва лаборатория ускуналари, компьютер техникаси, дарсликлар ҳамда ўқув-услубий материаллар билан таъминлаш лозим бўлади. Энди бу талабларни бажариш учун Украинага сўров юбориб, Беларусдан жавоб кутиб ўтирилмайди. Дастур ижроси учун имконият вилоятнинг ўзидан топилади.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

Хабарлар оқимидан

Битирувчилар байрами

Самарқандда олий ўқув юртлари, касб-ҳунар коллежлари, академик лицейлар, мактаблар ўқув йили якунлари бўйича битирув кечаси ўтказиш одат тусига кириб қолган.

Бу йилги "Битирувчи — 2004" иштирокчилари шаҳардаги "Мўъжиза" амфитеатрига йиғилдилар. Шу куни вилоят, туман ва шаҳар ҳокимликлари вакиллари, ота-оналар иштирокида битирувчиларга дипломлар топширилди.

А. САТТОРОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

Буғдойдан бўрсилдоқ нонлар

Оққўрғондаги "Акмал" хусусий фирмасини кўпчилик билади. Ана шу фирма яқинда ун заводи қуриб, фойдаланишга топширди. Кунига 45 тонна буғдойни қайта ишлаб ун ишлаб чиқарадиган ушбу корхонада 25 нафар ишчи иш бошлади.

Келгусиида корхона қошида қандолатчилик ва макарон цехи очиш ҳам режалаштирилган.

Ўз мухбиримиз.

Эъзоз

Бахмал туманидаги 22-мактаб Умар Журипов номи билан аталади. Байналмилал жангчи бўлган бу йигитнинг хотирасини эъзозлаш мақсадида мактабда унга бюст ҳам ўрнатилди. Жанговар орден соҳиби бўлган бу жасоратли йигит бахмалликларнинг фахри эди.

Б. САТТОРОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

МИЛЛИЙ ВАЛЮТАМИЗ — 10 ЁШДА

(Давоми. Боши 1-бетда).

тиб кетади, лекин бизда бу кўрсаткич нафақат ўсмади, аксинча, у пасайди.

2003 йилнинг октябрь ойида Ўзбекистон томонидан Халқаро Валюта Жамғармаси Уставининг VIII моддаси имзоланиши қилинган кенг кўламли ишларнинг яна бир натижаси ва иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда иқтисодиётни босқичма-босқич ривожлантириш тамойилининг тўлақонли бажарилиш намунаси бўлди. Бугун шуни тўлиқ ишонч билан айтиш мумкинки, мазкур битимга қўшилиш бир нарсани англатади: республикамиз ўзининг халқаро мажбуриятларига жиддий эътибор бермоқда ва ушбу масалага ҳам ўз миллий иқтисодий ривожланиш манфаатларидан келиб чиққан ҳолда ҳамда илғор мамлакатлар тажрибаларини инобатга олган ҳолда ёндашди. Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, юқоридаги мажбурият қабул қилинган пайтга келиб Ўзбекистон собиқ Иттифоқ республикалари ичида биринчи бўлиб ялпи ички маҳсулотнинг реал даражасини ислоҳотлар бошлангунга қадар мавжуд бўлган ҳолат — яъни, 1989 йил даражасидан ошириб, барқарор ўсиш йўлига ўтди, экспорт таркибини яхшилаш ва унинг ҳажмини кенгайтириш орқали хорижий валютанинг барқарор тушуми таъминланди, валюта бозорининг тўлақонли ҳуқуқий асосини шакллантирди, шунингдек, валюта операцияларини самарали амалга ошириш учун тегишли инфратузилмани вужудга келтирди.

Миллий валютани қўллаб-қувватлаш мақсадида макроиқтисодий вазифаларни ҳал этиш асносида пул тизимини ривожлантириш билан боғлиқ чора-тадбирлар амалга оширилди. Сўмнинг муомалага киритилиши билан Марказий банк ўз ҳаракатларида тўлиқ мустақилликка эга бўлди ва ўз саъй-ҳаракатларини, биринчи навбатда, пул муомаласининг миллий тизимини ва уни тартибга солишнинг бозор воситаларини яратишга йўналтирди. Ушбу пайтдан бошлаб Марказий банк томонидан пул-кредит сиёсатини ишлаб чиқиш ва уни амалга ошириш, валютани тартибга солиш, замонавий тўлов тизимини яратиш, банк фаолиятини лицензиялаш ва уни тартибга солиш борасидаги фаолият "Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида"ги Қонунга мувофиқ ҳолда муҳим мақсадга эришишга — миллий валюта барқарорлигини таъминлашга қаратилди. Ушбу мақсадга эришишга иқтисодиётнинг турли соҳаларидаги чора-тадбирлар мажмуи сифатида қаралди. Бир вақтнинг ўзида кредит ва депозит бозорларида рақобат муҳитини шакллантириш, шунингдек, аҳолига банк хизмати кўрсатиш сифатини яхшилаш борасида зарур шарт-шароитлар яратилди.

Пул-кредит операциялари Марказий банк тасарруфидаги асосий воситага айланди. Марказий банк улардан фойдаланишда жорий иқтисодий вазият ва асосий макроиқтисодий кўрсаткичларнинг ўзгариш прогнозларига асосланди. Пул-кредитни тартибга солишнинг тижорат банклари билан депозит операцияларини ўтказиш, ортиқча ликвидликни Марказий банк облигацияларини чиқариш ҳисобига бартараф этиш, қайта молиялаштириш ставкаси ва мажбурий захиралар даражасини бошқариш, давлат қисқа муддатли облигациялари билан ўтказиладиган операциялардан фойдаланиш амалиёти жорий этилди.

Инфляция юқори бўлган даврларда Марказий банк қонун талабларига асосан монетар сиёсат воситалари сифатида қайта молиялаштириш ва захира талаблари механизмларидан фойдаланди. Марказий банк ушбу воситалар бўйича ставкаларни ўзгартириш орқали пул таклифини жорий макроиқтисодий вазиятга мос ҳолда амалга ошириб борди. Бу иқтисодиётдаги ялпи талабни чегараламаган ҳолда инфляцион жараёнларни бошқариш ва истеъмол нархларини мақбул даражада ушлаб туриш имконини берди. Натижада миллий валюта муомалага киритилганидан сўнг икки-уч йил ичида инфляция даражаси кескин пасайди ва кейинчалик 30 фоиз даражасидан ошмади.

Инфляция даражаси сезиларли равишда пасайтирилганидан сўнг Марказий банк миллий валютанинг ички ва ташқи барқарорлигини таъминлаш мақсадида пул агрегатларини тартибга солишнинг замонавий усулларидан жумладан, депозит операциялари, РЕПО битимлари ва облигациялар чиқариш усулларидан кенг фойдаланди.

Миллий валютани жорий этиш самарали валюта бозорини шакллантириш ва ривожлантиришни кўзда тутарди. Ушбу соҳадаги чора-тадбирлар, биринчи навбатда, республиканинг валюта ресурсларидан оқилона фойдаланишни рағбатлантиришга йўналтирилди. Бу борада валюта сиёсати иқтисодиётнинг реал секторида инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш механизми сифатида чикди. Ушбу сиёсат охир-оқибатда, юқорида қайд этилганидек, анъанавий ишлаб чиқаришларни замонавийлаштириш ва қисқа муддатларда янгиларини яратишга ёрдам берди. Ушбу соҳадаги жараёнлар экспортни рағбатлантириш чора-тадбирлари билан биргаликда амалга оширилди.

Ташқи иқтисодий фаолиятни жадаллаштириш валютани тартибга солиш ва уни назорат қилиш тизимини шакллантиришни кўзда тутарди. Кўрилган чора-тадбирлар республикамизда ташқи савдо ва валюта операциялари устидан мониторингни амалга ошириш ҳамда назорат қилишнинг мақбул тизимини яратиш имконини берди.

Таркибий ислоҳотлар билан бир қаторда банк тизимини ва сўмнинг барқарорлигини таъминловчи асосий тизимлардан бири сифатида молиявий хизматлар бозори инфратузилмасини ривожлантиришга катта эътибор берилди.

Мамлакатимиз банкларининг рақобатбардошлигини янада ошириш борасида аниқ чора-тадбирлар мажмуи амалга оширилди. 1996 йилда қабул қилинган "Банклар ва банк фаолияти тўғрисида"ги янги Қонун банк активларини диверсификациялаш асосида универсал тижорат банкларини шакллантириш ва банк тизимига чет эл капиталини жалб қилиш учун зарур ҳуқуқий асосларни яратди.

Хусусий сармояни иқтисодиётнинг банк соҳасига жалб қилиш ушбу йўналишдаги навбатдаги стратегик вазифа бўлди. Айниқса, 1997 йилда мамлакатимиз Президентининг хусусий банкларни ташкил қилишни рағбатлантириш ва уларнинг самарали фаолият юритишини таъминлаш учун қатор имтиёзлар берилган тегишли Фармони чиққанидан сўнг мазкур жараён янада фаоллашди. Хусусий банклар сонининг ортиб бораётганлиги хусусий секторнинг мамлакат молия бозорига катта қизиқиш билан қараётганлигидан далолатдир. Ўша пайтда қабул қилинган қарорларнинг қанчалик тўғрилигини бугун яна бир бор тасдиқлаш мумкин: хусусий банклар бозорга кўплаб янги банк маҳсулотларини таклиф қилмоқдалар, улар ўз ривожланишида кўпроқ бозорга йўналтирилган бўлиб, кичик бизнесга кучли ижобий таъсир кўрсатмоқдалар.

Шунингдек, банк соҳасининг рақобатбардошлигини ва унинг барқарорлигини янада ошириш учун банкларда корпоратив бошқарув тизимини янада мустаҳкамлаш борасида қатор чоралар кўрилди, уларга мувофиқ ҳолда банкларни бошқаришда акциядорлар ва Банк кенгашлари ролини ошириш, банкларнинг ички аудит хизматлари фаолиятини яхшилаш мақсадида аниқ чора-тадбирлар амалга оширилди.

Марказий банк ўз-ўзини тартибга солишнинг ички механизмларини яратишдан ташқари ўз саъй-ҳаракатларини банк назоратини янада такомиллаштиришга ҳам йўналтирди. Ушбу вазифани ҳал этиш учун халқаро миқёсда тан олинган тамойилларга мувофиқ замонавий банк назорати тизими жорий этилди.

Молиявий инфратузилмани ривожлантиришда дастлабки босқичда замонавий талабларга жавоб берувчи янги ҳисоб-китоблар тизимини ташкил этиш ва замонавий электрон тўловлар тизимини яратиш, банкларни компьютер ва телекоммуникация ускуналари билан таъминлаш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди. Ушбу ишларнинг қанчалик муҳимлигини эътироф этган ҳолда ҳукумат ноанъанавий йўл тутди. Хусусан, банклар қатор солиқлардан озод қилинди ва ушбу пул маблағлари юқоридаги мақсадларга йўналтирилиши белгиланди. Бу қисқа муддатда — бир ярим йил мобайнида янгидан замонавий банклараро электрон тўловлар тизимини яратиш имконини берди. Агарда ушбу тўлов тизими яратилгунга қадар айрим тўловларнинг ўтиши ойлаб вақтни олган бўлса, эндиликда улар реал вақт тартибида ўтказила бошланди. Миллий валютамизга ишончнинг ортганлиги ва унинг мустаҳкамланиб бораётганлиги мазкур ишларнинг муҳим натижаси бўлди.

Тўлов тизими билан бир қаторда банк депозитарийларининг Миллий ахборот базаси — банклар мижозлари ҳақидаги маълумотларни яратиш, сақлаш ва янгилашнинг кўп мақсадли тизими шакллантирилди. Молия интизомини мустаҳкамлаш, кредит операциялари бўйича таваккалчиликларни камайтириш мақсадида ва потенциал қарз олувчиларни ахборот билан таъминлашнинг халқаро тажрибасидан келиб чиққан ҳолда Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарори қабул қилинди. Унга мувофиқ Марказий банк таркибида Кредит ахбороти миллий институти ташкил этилди.

Мазкур жараёнларда банкларнинг фаол иштирок этиши ўтиш даврини бошдан кечирган деярли барча давлатлар амалда тўқнаш келган вазият — инвестиция ресурсларининг етишмовчилиги билан боғлиқ эди. Чунки молиявий маблағлардан фойдаланишни оқилона ташкил этмай туриб, қисқа муддатда иқтисодий ўсишни таъминлаб бўлмасди. Ва бунда банк тизими ўзининг асосий вазифасини кредит ресурсларини тўплаш ҳамда уларни истиқболли тармоқларни ривожлантириш, асосий фондлар ва технологияларни янгилашга йўналиштиришдан иборат, деб билди. Айнан шунинг учун бу вазиятда ҳукумат Марказий банк билан биргаликда тижорат банкларини келгусида республиканинг иқтисодий салоҳиятини шакллантирган ва миллий валютанинг барқарорлигини таъминлаган ишлаб чиқариш тузилмаларини устувор кредитлашга йўналтирди. Бу эса, ўз навбатида, банкларнинг чайқовчиликка асосланган молиявий операцияларни амалга оширишлари учун маблағ ҳам, вақт ва ҳудуд ҳам қолдирмади. Кўпчилик яхши биладики, айнан шундай чайқовчилик операциялари айрим собиқ Иттифоқ мамлакатлари иқтисодий тизимларини издан чиқарган эди.

Сарфланган маблағлар амалдаги корхоналарни замонавийлаштириш ва юзлаб янги корхоналарни ташкил этишда қўл келди, бу эса охир-оқибатда бутун республика саноатининг ўз ривожида сифат жиҳатидан буткул янги босқичга ўтишида кўмак бўлди. Айни пайтда янги саноат объектларининг аҳамияти нафақат янги маҳсулот тури билан, балки уларнинг иқтисодиётнинг бошқа соҳаларига кўрсатадиган рағбатлантирувчи таъсири билан ҳам белгиланади.

Республика банклари кичик бизнесни молиялаштиришнинг самарали тизимини шакллантиришда ҳам муҳим роль ўйнамоқдалар. Хусусан, қисқа вақт ичида ҳар бир банкда ўз ресурслари ҳисобидан кичик ва ўрта бизнес корхоналарини кредитлаш учун имтиёзли кредитлаш жамғармалари тузилди, тадбиркорларнинг банк хизматларидан фойдаланиш тартиби ўта соддалаштирилди. Юқорида кўрсатиб ўтилган хўжалик субъектларини банклар томонидан кредитлаш ҳажми уларни турли жамғармалар ва ташкилотлар томонидан жами молиялаштириш ҳажмидан бир неча марта кўпдир: сўнгги йиллар мобайнида кредит бозорининг ушбу сегментида банкларнинг улуши 80 фоиздан пастга тушмаяпти.

Республика банк тизими давлатнинг ижтимоий сиёсатини амалга оширишда фаол иштирок этмоқда. Сўнгги бир неча йил ичида қатор янги касалхоналар, коллежлар ва бошқа ижтимоий объектлар қурилди. Бошқача қилиб айтганда, мамлакат "Эртага яхши яшаш учун бугун ривожланишга кўпроқ маблағ сарфлаш" тамойили асосида яшамоқда.

Ўтган давр мобайнида банк сектори хизматлар соҳасида ўзига хос "инновация тизими" бўлди. Банк хизматидан фойдаланишнинг соддалаштирилганлиги ва янги маҳсулотларнинг жорий этилганлиги иқтисодий агентларнинг банк муассасаларига бўлган муносабатини ўзгартирди. Хилма-хил депозитлар турларининг таклиф этилиши, инфляция даражасининг пастлиги ва сўм курсининг АҚШ долларига нисбатан анча мустаҳкамланганлиги банклардаги аҳоли омонатлари таркиби ўзгаришига ҳамда улар ҳажмининг ўсишига олиб келди. Сўнгги икки йил мобайнида мазкур кўрсаткичнинг уч ҳиссага ортиб бораётганлигини кузатиш мумкин эди. Айни пайтда, валюта ҳисобрақамларидаги маблағлар муайян миқдорининг сўмдаги ҳисобрақамларга ўтиши кузатилмоқда, бу эса фуқароларимизнинг миллий валютада ифодаланган молиявий воситаларга қизиқиши ортиб бораётганлигини тасдиқлайди. Натижада аҳоли омонатлари таркибида миллий валютадаги депозитлар улуши ортиб бормоқда, айни пайтда эса чет эл валютасидаги депозитлар миқдори пасайди.

Банк муассасаларининг амалий ахборотларни сақловчилар сифатидаги фаолиятининг асосий тамойилларини қонунчилик йўли билан мустаҳкамлаб қўйиш ва аҳолининг банклардаги маблағлари бут сақланишини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикасининг "Банк сири тўғрисида" ҳамда "Банклардаги фуқаролар омонатларини муҳофазалаш кафолатлари тўғрисида"ги Қонунлари қабул қилинди. Мазкур қонунлар аҳолининг банк тизимига бўлган ишончини оширувчи қоидаларни қонунчилик йўли билан мустаҳкамлаш ва ушбу соҳада ислоҳотларни чуқурлаштириш борасида муҳим қадамлар қўйиш имконини берди.

Банк тизими фаолиятининг қатор институционал асосларини кучайтириш ва тизимнинг самарадорлигини ошириш зарурати, умуман олганда, сўнгги йилларда банк тизимини эркинлаштириш ва ислоҳ қилишга қаратилган қатор дастурий ҳужжатларни қабул қилишни шарт қилиб қўйди.

Кичик бизнесни шакллантириш ва молия секторини ривожлантиришнинг боришига қараб кредит хизматларига ҳам талаб орта борди. Нобанк кредит муассасаларини ташкил этишнинг қонуний асосларини шакллантириш мақсадида 2002 йилда мамлакат Парламенти томонидан Ўзбекистон Республикасининг "Кредит уюшмалари тўғрисида"ги Қонуни қабул қилинди. Кредит уюшмалари тармоғини ташкил этиш хусусий секторни, айниқса, мамлакатнинг қишлоқ туманларидаги хусусий тадбиркорликни янада ривожлантиришга ёрдам беради. Юқоридаги қонун қабул қилинганидан сўнг республикамизда амалда кўп босқичли кредитлаш тизими шакллана бошлади.

Бугун Ўзбекистон олдида миллий пул тизимини янада такомиллаштириш ва сўмнинг барқарорлигини таъминлаш вазифаси турибди. Иқтисодиёт учун муҳим бўлган мазкур соҳани ривожлантиришнинг асосий шартлари макроиқтисодий барқарорликни сақлаб туриш, молиявий воситачилик даражасини оширишни рағбатлантириш, жаҳон иқтисодий ва молия тизимларига қўшилиш, ташқи иқтисодий фаолиятни янада эркинлаштиришдан иборатдир.

Суҳбатимиз ниҳоясида мамлакатимиз Президенти И.А.Каримовнинг "Ўзбекистон иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида" номли асарида келтирилган ва банк тизимининг кундалик фаолиятида асосий тамойиллардан бирига айланган "Фақат миллий валюта кучли бўлган тақдирдагина иқтисодиёт мустаҳкам бўлади", деган сўзларини эслатиб ўтмоқчиман.

Ўзбекистон дунё ҳамжамияти эътиборида

Хориж матбуотининг Тошкентда бўлиб ўтган Шанхай ҳамкорлик ташкилотига аъзо давлатлар раҳбарлари учрашувига жиддий эътибор бераётгани ҳали ҳам бу воқеага жаҳонда қизиқиш катталигини кўрсатади. Аввало, ШҲТ ҳақида турли фикрлар пайдо бўлди. Бироқ ШҲТ ўз имкониятларини намоён этгач, унга бўлган қизиқиш ортди.

Хусусан, Кореянинг инглиз тилида чоп этилувчи «The Korea Times» газетаси ҳам шу йилнинг 21 июнь сонида ШҲТ масаласига тўхталиб ўтган. Газетада саммит натижалари таҳлил қилинаркан: «ШҲТ — миллатларнинг терроризмга қарши курашдаги кафолатидир» деб номланган мақола берган. Унда Тошкентда юқори даражадаги учрашувлар бўлиб ўтгач, ШҲТ ўз фаолиятини тўлалигича амалга ошира бошлагани айтилади. Шунингдек, мақолада Тошкент учрашувлари халқаро сиёсатдаги хавфсизликнинг ошишига таъсир этгани ва ШҲТнинг минтақавий ривожланиш ва ҳамкорликдаги сиёсий ролини оширганлиги эътироф этилган.

Ушбу газета саҳифаларидаги ўз чиқишида Ўзбекистоннинг Кореядаги элчиси Виталий Фен Ислом Каримов бошчилигидаги Ўзбекистон ҳукуматининг дунёда рўй бераётган воқеаларга ўз ҳиссасини қўшаётгани ва учрашувларнинг ўтказилиши ижобий натижаларга олиб келаётганлиги ҳақида алоҳида тўхталган.

Олий даражада ўтказилган учрашувлар Корея Республикасида ҳам юқори баҳоланди. Бу мамлакатнинг сиёсий ва жамоат арбоблари Ўзбекистон ва ШҲТ ҳаракатларини тўла қўллаб-қувватлашларини айтишган. Қолаверса, жаҳон ҳамжамиятининг ШҲТга бўлган қизиқиши ортиб бормоқда. «The Korea Times»нинг ёзишича, баъзи мамлакатлар ШҲТ билан ҳамкорлик қилишларини билдиришган. БМТ, ОБСЕ, ASEAN каби минтақавий структуралар эса у билан ҳамкорлик қилишга тайёр.

Кореянинг бошқа бир нашри «The Korea Post»да Ўзбекистонга бағишланган туркум мақолалар чоп этилган. Журнал асосий эътиборни Ўзбекистонда демократик давлат ва фуқаролик жамияти қурилиши жараёни, инсон ҳуқуқлари бўйича Вакил (Омбудсман) фаолияти ва Марказий Осиё бозори барпо этиш истиқболлари масалаларига қаратган.

«Ўзбекистон демократия ва бозор иқтисодиётига асосланган давлат қуриш йўлидан қайтмайди» деб номланган мақолада мамлакатда рўй бераётган сиёсий ва ижтимоий-иқтисодий ислоҳотлар ва қўлга киритилган ютуқлар борасида гап кетган.

Журнал халқаро терроризм туғдираётган хавфга тўхталаркан, бу балога қарши фақатгина БМТ шафелигида тузилиши керак

бўлган ҳар томонлама ҳамкорликка асосланган глобал тизим ёрдамида курашиш мумкинлигини таъкидлаган. Шунингдек, мақолада Тошкентда жойлашган ШҲТ минтақавий аксилтеррор тузилмаси глобал антитеррор тизимда муҳим роль ўйнаши айтилади. «Ўзбекистон Ғарб мамлакатларида мавжуд бўлган эркин ва муносиб ҳаёт тарзини энди Шарқ мамлакатларда ҳам барпо этмоқчи», дейилади мақолада.

Шаҳноза ТЎРАБЕКОВА.

Биз ва жаҳон

Марказий Осиёга бағишланган маъруза

Яқинда АҚШ конгресси Вакиллар палатасида йиғилиш бўлиб ўтди. Унда мамлакат давлат котибининг Европа ва Евроосиё ишлари бўйича ёрдамчиси ўринбосари Б. Линн Паско Марказий Осиё минтақаси хавфсизлигига бағишланган маъруза қилди.

Маълумки, 2001 йилнинг 11 сентябридан сўнг бутун дунёда терроризмга нисбатан муносабат тубдан ўзгарди. Террорга қарши курашувчи кучлар бирлашиши лозимлиги аён бўлди. Ўзбекистон биринчилардан бўлиб бу масалада АҚШни қўллаб-қувватлади.

Паско ўз маърузасида Марказий Осиё мамлакатлари билан алоқаларни мустаҳкамлашнинг асосий йўли уларнинг хавфсизлигини таъминлашда фаол иштирок этиш эканлигини таъкидлайди.

Бизнинг террорга қарши курашда ҳамкорлигимиз, бу борада уларни қўллаб-қувватлашимиз ушбу давлатларнинг мустақиллиги ва суверенитетини, ислоҳотлар ўтказиши учун зарур бўлган барқарорликни таъминлайди.

Маърузачи минтақамиз хавфсизлигини таъминлашда Ўзбекистоннинг ролига алоҳида эътибор беради: "Марказий Осиё Қўшма Штатлар учун катта стратегик аҳамиятга эга ҳудуд ҳисобланади, — дейди у. — Бунда Ўзбекистон асосий ўрин тутади. Чунки бу мамлакат минтақадаги барча давлатлар, жумладан, Афғонистон билан ҳам чегарадош. Бутун минтақа аҳолисининг 46 фоизи Ўзбекистонда истиқомат қилади. Бу ўлкада ислом таълимоти ва маданиятининг кўп асрлик тарихи сақланиб қолган. Ўзбекистон минтақадаги беш давлат орасида энг замонавий армияга эга мамлакат ҳисобланади. У шу йилнинг март-апрель ойларида яна террор жабрини тортиб кўрди. Бу юрт одамлари экстремистик кучларнинг кўр-кўрона ҳаракатларига қарши бирлашиш зарурлигини аллақачон тушуниб етган".

Паско Ўзбекистон ва Америка Қўшма Штатлари барча соҳаларда, жумладан, хавфсизлик соҳасида ҳам фаол ҳамкорлик қилаётганига алоҳида эътибор қаратади. У бу ҳақда шундай дейди: "Ўзбекистон терроризм билан бўлган урушни ҳеч иккиланмасдан, дарҳол қўллаб-қувватлади. Ҳақиқатан ҳам, Ўзбекистон Афғонистонда ўтказилган "Мустаҳкам Озодлик" амалиёти чоғида муҳим роль ўйнади. Хонободдаги ҳарбий базасини Америка қўшинлари ихтиёрига берди. Ўзбекистон яқин ҳамкорларимиздан биринчи бўлиб "98-модда" бўйича шартнома тузди. Бу шартномага биноан халқаро жиноий суд йўналиши бўйича Америка фуқаролари Ўзбекистонда суд жавобгарлигидан озод қилинади".

Б. Линн Пасконинг таъкидлашича, сўнгги йилларда ҳарбий соҳадаги ҳамкорликлар натижасида Ўзбекистон армияси анча мустаҳкамланган, замонавий қуролларга эга бўлган. Шу билан бирга маърузачи Ўзбекистон бошидан кечираётган ўтиш даври қийинчиликларига ҳам эътиборни қаратади. Ислоҳотлар нисбатан секинлик билан жойидан жилаётганини таъкидлайди. У ўз чиқишини шундай якунлайди: "Бизнингча Ўзбекистон ва ўзбек халқи катта куч ва имкониятларга эга ҳамда порлоқ келажак сари интилмоқда. Ишончимиз комилки, Ўзбекистон ва АҚШ ўртасидаги иккитомонлама алоқаларни янада яқинлаштириш ва мустаҳкамлаш учун зарур асос бор".

Б. УММАТОВ.

ОЛАМ НАФАСИ

Янгиликлар, воқеалар, далиллар

Хитойлик циркчилар шу чиқишлари билан Лондонни забт этишди.

Уч давлат ташаббуси

Эстония, Литва ва Словенияда умумий еврохудудга кириш ва еврога нисбатан ўз миллий валюталарининг қадрини мустаҳкамлаш ҳаракатлари бошланди. Европа Иттифоқининг янги ўн аъзоси орасидан фақат уч давлатгина бундай ташаббус билан чиқди. Улар 2007 йилга келиб тўлиқ еврога ўтишни режалаштирмоқдалар.

ЮКОС инқирозга юз тутмоқда

Москва Арбитраж суди Солиқ вазирлиги даъвосига биноан ЮКОС нефть компанияси 99,4 миллиард рубль (3,4 миллард доллар) жарима тўлаши лозимлиги тўғрисида қарор чиқарган эди. Шундан сўнг адвокатлар компаниянинг банкротга учрашининг олдини олиш мақсадида аппеляция беришганди. Суд ЮКОСнинг ушбу талабини инкор этди. Россия маҳаллий матбуотининг хабар беришича, яқин кунда компания суд қарорида келтирилган барча талабларни адо этади. Суднинг қарори Россия фонд биржасига ҳам ўз таъсирини ўтказмай қолмади. Компания акциялари баҳоси бироз пасайди.

Метро тўхтаб қолди

Лондонда темирйўлчилар ва денгиз транспорти ходимлари касаба уюшмаси 24 соатлик иш ташлаш эълон қилди. Натижада метро тўхтаб қолди. Минглаб лондонликлар уйларига етиб олишлари учун ишдан эртароқ қайтишга мажбур бўлдилар. Касаба уюшмаси пойтахт метрополитени ишчиларининг меҳнат шароитлари яхшиланиши ва иш ҳақларининг қайта кўриб чиқилишини талаб қилишмоқда.

Самолёт портлади

Истамбулдаги аэропортда Turkish Airlines компаниясига тегишли самолёт бортида портлаш рўй берди. Самолёт Измир шаҳридан учиб келаётганди. Воқеа содир бўлган пайтда самолёт бортида йўловчилар бўлмаган. Фақат уч нафар фаррош жароҳатланган. Ўтган ҳафтадан буён Туркияда террорчилик хуружлари жонланиб қолди. Пайшанба куни Истамбул ва Анқарада рўй берган хунрезликлар оқибатида тўрт киши оламдан кўз юмганди.

Хорижий оммавий ахборот воситалари хабарлари асосида тайёрланди.

Сувда ишлайдиган двигатель

Грузиялик бир гуруҳ олимлар сувда ишлайдиган двигатель ихтиро қилишди. Лойиҳа муаллифларидан бири Давид Чачанадзенинг сўзларига қараганда, сувдан водород ва кислород молекулаларининг ажралиш жараёнида юзага келадиган энергия ёрдамида двигатель ҳаракатланади ва ундан фақат кислород ажралиб чиқади. Ихтирочилар яқин орада ўз кашфиётларини мамлакат президенти Михаил Саакашвилига тақдим қилишмоқчи.

ТЕНДЕРДА ИШТИРОК ЭТИШ УЧУН ТАКЛИФ

«ЎЗБЕКИСТОН: ТОЗА СУВ, САНИТАРИЯ ВА САЛОМАТЛИК» ЛОЙИҲАСИ
«ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ҲУДУДЛАРНИ ПАРМАЛАШ ВА СУВНИ ШЎРСИЗЛАНТИРИШ СТАНЦИЯЛАРИНИ ЎРНАТИШ»

Қарз/кредит рақами: №4216-UZ
«Шартнома/тендер рақами: Шартнома NDU – «Қорақалпоғистон Республикасида қудуқларни пармалаш ва сувни шўрсизлантириш станцияларини ўрнатиш» (1-босқич: Қудуқларни пармалаш ва сув иншоотларини қуриш).

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги томонидан Халқаро тикланиш ва тараққиёт банкидан (ХТТБ) «Ўзбекистон: тоза сув, санитария ва саломатлик» лойиҳасини амалга ошириш учун кредит маблағи (заём) олинган. ХТТБ кредит маблағларининг бир қисми NDU «Қорақалпоғистон Республикасида қудуқларни пармалаш ва сувни шўрсизлантириш станцияларини ўрнатиш» шартномаси бўйича тўловлар учун ишлатилиши мўлжалланмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги ва Лойиҳани амалга ошириш гуруҳи (ЛАОГ) тендерда қатнашиш ҳуқуқига эга бўлган иштирокчиларни 10 та сувни шўрсизлантириш станцияларини қуриш (I-босқич) бўйича ўзларининг муҳрланган таклифларини юбориш орқали тендер танловига таклиф этади. Бажариладиган ишлар сувни тарқатиш шохобчалари билан янги сув иншоотларининг комплекс қурилишини ўз ичига олади. Сувни шўрсизлантириш ускуналарини етказиб бериш, ўрнатиш, тегишли коммуникация йўналишларига улаш ва синовдан ўтказиш билан боғлиқ ишлар шартноманинг II-босқичига киритилган ва ушбу ишлар юзасидан алоҳида тендер ўтказилиши режалаштирилмоқда.

Қурилиш муддати — 12 ой (I-босқич).

Тажриба: Тендер иштирокчилари қуйидаги талабларга жавоб беришлари шарт (қўшимча талаблар рўйхати тендер ҳужжатларида кўрсатилади):
- *бош пудратчи сифатида ўртача йиллик айланмаси ҳажми сўнгги 5 йил давомида 2 млн. АҚШ доллари эквивалентига тенг бўлиши лозим;*
- *лойиҳа менежери назарда тутилаётган қурилиш ишларига ўхшаш бўлган ишларда камида 5 йиллик тажрибага эга бўлиши зарур;*
- *250.000 АҚШ долларидан кам бўлмаган ликвид маблағга ва/ёки кредит маблағ (лимит)лари олиш имкониятига эга бўлиш;*
- *таркиби ва мураккаблиги жиҳатидан назарда тутилаётган қурилиш ишларига ўхшаш бўлган охирги беш йил ичида камида иккита лойиҳани амалга оширишда бош пудратчи сифатида муваффақиятли тажрибага эга бўлиши лозим.*

Тендер ХТТБининг 1995 йил январь ойидаги (1996 йил январь ва август, 1997 йил сентябрь ва 1999 йил январдаги ўзгартиришлар билан) «Халқаро тикланиш ва тараққиёт банки қарз (заём)лари ва Халқаро тараққиёт ассоциацияси кредитлари ҳисобидан харидлар бўйича қўлланмаси»да белгиланган халқаро савдо танлови тартибига мувофиқ ўтказилади ва ушбу тендер ХТТБининг қўлланмасида кўрсатиб ўтилган ҳуқуқли давлатлардан бўлган барча ишрокчилар учун очиқдир.

Қизиқиш билдирган иштирокчилар 2004 йил 28 июндан 10 июлгача иш вақти давомида (соат 9.00 дан 18.00 гача) Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги ҳузуридаги Лойиҳани амалга ошириш гуруҳи (ЛАОГ)дан қуйида кўрсатилган манзил бўйича қўшимча маълумотлар олишлари ва тендер ҳужжатларини ўрганишлари мумкин. Қизиқиш билдирган иштирокчилар тендер ҳужжатларининг инглиз тилидаги тўлиқ тўпламини қуйида кўрсатилган манзилга ўз аризаларини тақдим этганларидан ва қоплаб берилмайдиган 200 (икки юз) АҚШ доллари миқдоридаги маблағни тўлаганларидан сўнг (2004 йил 28 июндан бошлаб) олишлари мумкин.

Тендер ҳужжатларини сотиб олиш учун тўлов ИДАТ «Асакабанк»нинг Тошкент шаҳар бўлимидаги №20204840900101021020 (Code SWIFT: ASKBUZ22) махсус ҳисоб рақамига пул ўтказиш йўли орқали амалга оширилиши лозим. Маҳаллий иштирокчилар тендер ҳужжатларини 200 АҚШ доллари эквивалентида миллий валютада сотиб олишлари мумкин (ИДАТ «Асакабанк»нинг Тошкент шаҳар бўлимидаги ҳисоб рақами №20204000400101021003) (код 00416). Ҳужжатлар сўровга асосан иштирокчи-компания ҳисобидан курьер орқали юборилади.

2004 йил 28 июндан бошлаб қурилиш майдончаси қизиқиш билдирган компаниялар вакиллари томонидан ўрганиб чиқиш учун очиқ бўлади.

Барча тендер таклифлари муҳрланган ҳолда 2004 йил 27 июль соат 11.00 гача қуйида кўрсатилган манзилга етказиб берилиши керак. Барча тендер таклифлари танлов кунидан бошлаб 90 кун мобайнида кучда сақланиши ва 30 000 АҚШ доллари миқдорида гаров сифатидаги танлов таъминотига эга бўлиши лозим. Муддатдан кеч келиб тушган тендер таклифлари кўриб чиқилмайди. Тендер таклифлари қуйида кўрсатилган манзилда 2004 йил 27 июль соат 11.15 да очилади. Тендер таклифлари очилишида тендерда иштирок этишга даъвогарларнинг вакиллари қатнашишлари мумкин.

Лойиҳани амалга ошириш гуруҳи, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги, 700003, Ўзбекистон Республикаси, Тошкент ш., Ўзбекистон кўчаси, 45-«А» уй.
Телефон: +998 (71) 132-64-39. Факс: +998 (71) 132-63-19.
Эл. почта: uzbwater@uzsci.net

Ироқ:

ЯНГИ ҲАЁТ САРИ ҚАДАМЛАР

Ироқда ҳукумат маҳаллий раҳбарлар қўлига ўтганидан хабарингиз бор. Белгиланган муддатидан икки кун олдин, яъни 28 июнда Пол Бремер ҳукуматни Айяд Алавийга топширди. Шарҳловчиларнинг фикрича, хавфсизлик нуқтаи назаридан шундай қилинган. Чунки Ироқдаги жангарилар ҳукуматнинг бир қўлдан иккинчи қўлга ўтиш маросимини қонли воқеага айлантиришга ваъда беришган эди.

Режага кўра, ҳозирги ҳукумат янги йилгача мамлакатга раҳбарлик қилади. Кейин эса Ироқда умумхалқ сайловлари бўлиб ўтади ва ким сайловда ғолиб чиқса, у ҳукуматни бошқаради.

Ироқда маҳаллий ҳукумат шаклланиши билан чет эл элчихоналари ва ваколатхоналари ҳам ўз фаолиятини бошлади. Жумладан, 29 июнь куни АҚШнинг Фавқулодда ва Мухтор элчиси Жон Негропонте Ироқ президенти Хази ал-Яварга ишонч ёрлиқларини топширди. Ўша куни Австралия ва Даниянинг янги тайинланган элчилари ҳам ўз вазифаларини бажаришга киришишди.

АҚШ элчихонаси Ироқдаги энг катта элчихона ҳисобланади. Унда тўрт мингга яқин ходим меҳнат қилади. Дипломатларнинг ўзи минг нафардан кўпроқ бўлади. Элчининг гапларига қараганда, улар жиноятчилик ва терроризмга қарши курашда, мамлакатни иқтисодий жиҳатдан тиклашда, демократик ҳамда ҳуқуқий давлат қуришда Ироқ ҳукуматига ёрдам беради. Бундан ташқари, Ироққа ҳар йили бериладиган 18,6 миллиард доллар миқдоридаги ёрдамнинг бўлиниши ва нима ишларга сарфланишини назорат қилади.

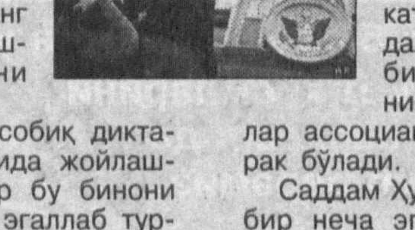

Элчихона ҳозирча собиқ диктаторнинг резиденциясида жойлашган. Шу пайтга қадар бу бинони ўтиш даври ҳукумати эгаллаб тургганди. Ироқ президенти ал-Явар июнь ойининг ўртасида берган интервьюсида, сарой мамлакат мустақиллигининг рамзи сифатида ироқликларга берилиши керак, деган эди.

Янги ҳукумат ишга киришиши билан собиқ диктатор Саддам Ҳусайнни Ироқ ҳуқуқ-тартибот органлари ихтиёрига топширилиши ҳақида ҳам гаплар пайдо бўлганди. Кеча Бош вазир Айяд Алавий буни расмий равишда тасдиқлади. Унинг гапига қараганда, чоршанба куни Саддам Ҳусайн ва БААС партиясининг 11 нафар кўзга кўринган арбоблари мувaққат ҳукумат ихтиёрига топширилади. Аммо уни ҳозирча америкалик аскарлар қўриқлайди.

Ироқ мувaққат ҳукумати адлия вазири Малик Доҳан Ҳасан собиқ президент чет эллик адвокатлар хизматидан фойдаланиши мумкинлигини билдирди. Лекин бунинг учун Ироқ Юристлар ассоциациясининг рухсати керак бўлади.

Саддам Ҳусайнга суд жараёнида бир неча эпизодлар бўйича айб қўйилиши мумкин. Жумладан, 1980 йилги Ироқ — Эрон уруши даврида бир миллионга яқин инсон ҳаётдан кўз юмди. 20 мингга яқин Эрон фуқароси эса Ироқ кимёвий қуроли қурбони бўлди. 1988 йилда мамлакатнинг шимолида курдлар қўзғолон кўтаришди. Саддам Ҳусайн курдларга нисбатан ҳам кимёвий қурол ишлатди. 1991 йилги курдлар қўзғолонида ҳам юқоридаги ҳолат рўй берди.

1990 йилда Ироқ Қувайтга ҳужум қилди. Натижада юзлаб қувайтликлар уруш қурбонига айланди. Шунингдек, Қувайтнинг 700га яқин нефть конлари ёқиб юборилди. Урушдан сўнг Саддам шиалар қўзғолонини ҳам шафқатсизларча бостирди.

Ироқнинг собиқ раҳбарига Исроил ҳукумати ҳам ўз даъволарини билдирмоқчи. Форс кўрфазидаги уруш пайтида Ироқ Исроил ҳудудига 39 та "Скад" ракеталари отган. Бунинг оқибатида икки Исроил фуқароси ҳалок бўлган. Бундан ташқари, собиқ диктатор фаластинлик террорчиларни қўллаб-қувватлаш ва уларга молиявий кўмак беришда ҳам айбланиши мумкин.

Маълумки, сўнгги йилларда Ироқ ҳудудидан 270 дан кўпроқ бир одарлик қабристонлари топилди. Ушбу қабрларга юз минглаб бегуноҳ инсонлар кўмиб юборилган. Бу ҳам Саддам Ҳусайн режимининг қора доғлари ҳисобланади ва суд айбловига асос бўлиши аниқ.

Хулоса қилиб шуни айтиш мумкинки, Ироқда ҳукумат алмашинуви, хорижий элчихоналарнинг иш бошлаши, Саддам Ҳусайннинг маҳаллий ҳукуматга топширилиши ва яқин орада суд жараёнларининг бошланиши мамлакатда ҳаёт, аста-секинлик билан бўлса-да, изга тушаётганидан дарак бермоқда. Зеро, Ироқ халқининг ва дунё ҳамжамиятининг ҳам бирдан-бир мақсади шудир.

Б. ЭГАМҚУЛОВ.

Баррозу Еврокомиссия раҳбари

Европа Иттифоқининг барча етакчилари бир овоздан Португалия Бош вазири Жозе Мануэла Баррозунинг номзодини Еврокомиссия раҳбарлигига маъқуллашди. Айни пайтда иттифоққа етакчилик қилаётган Ирландия Бош вазири Берти Ахерн бу ҳақда маълум қилди.

Баррозу ЕИнинг расмий таклифини қабул қилишини ва ҳозирда эгаллаб турган лавозимидан истеъфога чиқиш режаси борлигини ўз ватандошларига билдирди.

Айни пайтда Европарламент ҳам Баррозу номзодини тасдиқлаши зарур. Янги сайланган депутатлар 22 июль куни Страсбургда биринчи мажлисга йиғиладилар.

Элнора **НИШОНБОЕВА** тайёрлади.

Ҳурматли хонимлар ва жаноблар !

«Ўзтемирйўлйўловчи» ОАЖ сизларни тезюрар «Registon» электрпоездида

ТОШКЕНТ - САМАРҚАНД - ТОШКЕНТ

йўналиши бўйича сафарга таклиф этади.

Тезюрар «Registon» электрпоезди I ва II классдаги олти вагондан иборатдир. Вагонлар қулай, купелари алоҳида бўлиб, уларда 6 тадан юмшоқ ўриндиқли креслолар ўрнатилган. Йўловчиларга сафар давомида қиймати чипта баҳосига кирган қўшимча сервис хизматлари кўрсатилади, нонушта ёки кечки овқат ҳамда яхна ичимликлар таклиф қилинади. Қўшимча тўловга турли ёдгорликлар, иссиқ ичимликлар (чой, кофе), шарбатлар ва спиртли ичимликлар харид қилишингиз мумкин. Бундан ташқари, биринчи класс вагонлари йўловчилари видеофильмлар ва мусиқали клиплар томоша қилишлари, иккинчи класс вагонлари йўловчилари эса аудио мусиқа ва FM-радио тинглашлари мумкин.

«Регистон» поездининг ҳаракатланиш жадвали

		Ҳаракатланиш кунлари	Жўнаб кетиш	Етиб бориш
№ 02	Тошкент-Самарқанд	жума, шанба, якшанба	7:00	10:50
№ 01	Самарқанд-Тошкент	жума, шанба, якшанба	17:00	20:50

Қўшимча маълумот олиш учун телефонлар:
* Тошкент шаҳрида — Марказий темир йўл агентлиги: 136-48-48, 199-76-27;
* Самарқанд шаҳрида — Темир йўл вокзали: (8-3662) 29-15-32, 22-11-12.

«Ўзтемирйўлйўловчи» ОАЖ маъмурияти.

«ВОЛГА» «ГАЗЕЛЬ» автомобиллари СОТИЛАДИ

«ГАЗ» ОАЖнинг расмий дилери Тошкент шаҳридаги омбордан ГАЗ-31105, ГАЗ-3102 автомобиллари ва «Газель» русумидаги юк машинасини таклиф этади.

Автомашиналар темир йўл орқали вагонларда келтирилган.

191-03-80, 191-10-43.

O'ZSANOATQURILIShBANK

Кўпларни танишади – муносибларни танлашади !

Ҳарбий ислоҳот қандай кетмоқда?

Қорақалпоқ шоири Бердақнинг шундай гапи бор: "Агар айтган гапинг бировга таъсир қилмаса ёки одамларга нафи тегмаса, яхшиси, бу гапни айтмай қўя қол. Айтдингми, охирига етказ..."

Дарҳақиқат, шундай. Бугун янгиланаётган жамиятда яшаяпмиз. Мамлакатимизда барча соҳаларнинг ривожланиши учун ҳукуматимиз томонидан имконият ва шароитлар яратиб берилмоқда. Бу қулайликлардан қай даражада фойдаланиш эса ҳар бир соҳа мутасаддилари ю ходимларига боғлиқ. Шу маънода айтадиган бўлсак, Президентимиз, Қуролли Кучлар Олий Бош қўмондони Ислом Каримов ташаббуси билан ҳарбий жабҳада олиб борилаётган янгиланишлар ўз самарасини бермоқда. Хизмат ёшидаги йигитлар эндиликда армия дейилса, кишини ҳар томонлама тарбиялайдиган камолот мактабини тушунишмоқда. Бунга биз Оролбўйи ҳудудидаги Шимолий-Ғарбий ҳарбий округда бўлганимизда яна бир бор амин бўлдик.

Олис ҳудуддаги дили яқинлар

Ҳарбий қисмга сафаримизда "Ватанпарвар" газетасининг Қорақалпоғистон Республикасидаги жамоатчи мухбири Омон оға Арзиев ҳамроҳлик қилди. У киши ҳарбий тизимдаги ислоҳотлар ҳар бир йигитда катта қизиқиш уйғотганию, қисмларда шарт-шароит яхшилигини айтар, ҳар икки гапининг бирида эса "Ҳозир борайлик, кўрасиз" деб қўшиб қўярди. Биз қисмга яқинлашганимизда сув шовқинига ўхшаш овоз эшитилди. Орқага қарасак, ҳарбий кийимдаги бир гала йигит келаётган экан.

— Булар янги келганлар, — дея изоҳ беради ҳамроҳимиз. — Ҳаммомдан келишаяпти.

Йигитлар билан бирга қисмга кириб бордик. Ушбу округ қўмондонининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари, подполковник Шуҳрат Тўхтаевнинг айтишича, бу ерда муддатли ҳарбий, шартнома бўйича, сафарбарлик чақируви резерви хизматидаги йигитлар ўз бурчларини ўташаркан.

— Энди шароит ҳақида мен гапириб ўтирмай, — дейди Шуҳрат Тўхтаев. — Марҳамат, йигитлар билан гаплашинг, хоналарни айланинг.

Ҳарбий қисм бинолари ҳар жойда жойлашган, лекин ораси узоқ эмас. Аскарлар олдига атайин қум йўлдан борамиз. Омон оға бу ҳолатдан ўзича хижолат бўлди, шекилли: "Энди меҳмон, қумда юришнинг ҳам фойдаси бор, фақат туфлини ечиш керак-да бунинг учун" деди. Биз у кишига «Ватанимизнинг ҳимоячилари юрган йўлдан юриш биз учун гаштли», деб жавоб бердик.

Хоналарни айланамиз. Ётоқхона, ошхона, ювиниш хонаси, машқ майдони кўнгилдагидек. Уларга қараб туриб беихтиёр ҳавасинг келади. Қаршимизда бир гуруҳ йигитлар. Қарашлари мағрур, қадди-басти келишган бу ўғлонларни суриштирсак, махсус алоқа қидирув взводи хизматчилари экан. Уларга топшириқ бераётган йигитни суҳбатга тортамиз.

— Ушбу взвод командири, катта лейтенант Обид Йўлдошевман, — дея ҳарбийларга хос гапиради суҳбатдошимиз.

— Асли каттақўрғонликман, Чирчиқдаги ҳарбий билим юртини битириб, хизматга келганман. Уйланганман, бир қизим бор. Мана шу ердаги ҳарбий шаҳарчада икки хонали уйим бор...

Обиджон билан суҳбатимиз шу ерда узилди. Уни чақиришаётган экан. У «узр» деди-да, ўрнига бошқа йигитни юборди.

— Усмон Ибодовман, қашқадарёликман, — дейди янги суҳбатдошимиз. — Муддатли ҳарбий хизматни тугатиб, бу ерга келдим, шартнома бўйича хизматдаман.

— Бу ернинг шароити туғилган жойингиздан фарқ қилади. Суви шўр, ҳавоси иссиқ...

— Э, қизиқмисиз, ака, — дейди аскар. — Ахир Ватанни қўриқлаш учун юракда чегара йўқ, унинг ҳамма жойи биз учун азиз. Суви шўр дейсиз, ичиб кўринг кейин биласиз. Ҳавосига келсак, фарқ унча катта эмас.

— Уйланганмисиз?

— Ҳозирча йўқ, келаси йилга ният бор.

— Келгусида ҳарбий соҳада қолмоқчимисиз?

— Албатта!..

Биз йигитларга омад тилаб, бир ойлик йиғинга келганлар — сафарбарлик чақирув резерви хизматидаги аскарлар ёнига борамиз.

— Алишер Нориматов, Амударё туманидан чақирилганман, — дейди забардаст йигит. — Ўқишни битириб, бир ойлик хизматга келдим.

Унинг забардастлиги бежиз эмас экан. Билсак, Алишер Тошкент Давлат жисмоний тарбия институтида ўқиган, кураш бўйича биринчи разрядга эга экан.

«Хизматнинг бу тури ҳақида нима дейсиз?», деган саволимизга, у:

— Ниҳоятда маъқул. Нега десангиз, масалан мен спорт билан шуғулланиб чиниққанман. Энди ҳарбий машқларни ўргансам бўлди. Бунинг учун эса менга бир ой кифоя. Бундай фойдали ғояни йўлга қўйганлари учун минглаб сафдошларим номидан Президентимизга раҳмат дейман, — деди.

Навбатдаги суҳбатдошимиз майор Исроил Тўраев. У киши қисмда тарбиявий ишларга масъул офицерлардан бири экан.

— Тан олиб айтишимиз керак, бугунги армиянинг ўн беш йил олдингисидан фарқи катта, — дейди майор Тўраев. — У пайтлари армия қадди дол бўлиб қолган эди. Ҳарбий тизимни ана шундай оғир аҳволдан чиқариб олиш учун катта салоҳият ва жасурлик керак эди. Шукрки, бу вазифа уддаланди.

— Нима деб ўйлайсиз, ушбу қисмда муаммо йўқми?

— Муаммо бор. Масалан, бизда шартнома бўйича хизмат қилаётганларга жой етишмайди. Уларнинг кўпчилиги ҳарбий шаҳарчадан ташқарида туришади. Шуларни ҳисобга олиб йигитларга уй ажратилса ёки ётоқхона қурилса, деймиз. Мен бу билан нолиганим йўқ. Барча ташвишларимиз бартараф этилаётганда бу муаммо ҳам аста-секин ҳал бўлишига ишончимиз комил.

— Бошқа жойларда аскарларнинг маданий ҳордиқ чиқаришлари учун санъаткорлар келиб туришади...

— Бизда ҳам шароит етарли, — дея гапни узади майор, — турли баҳслар уюштирамиз. Қувноқлар ва зукколар мусобақаларини ташкил этиб турамиз. Бироқ, чекка ҳудуд бўлгани учунми, бу ерга таниқли санъаткорлар кам келади. Агар машҳур кино ва театр актёрлари, қизиқчилар бу ерга келиб туришганда аскарларимиз янада хурсанд бўлишарди.

— Бугун профессионал армия ҳақида кўп гапираяпмиз. Сизнингча, бунга қачон эришамиз?

— Профессионал армияга қисман эришиб бўлдик. Ҳайрон бўлманг, бугун армиямиз сафларида илгаридек дуч келган одамни хизматга олишларга чек қўйилган. Мукаммал армиянинг биринчи шарти: оз сонли ва бақувват йигитларни саралаш. Демак, армиямизда ҳар томонлама етук йигитлар қанча кўп бўлса, ўйлаган ниятимизга ҳам тез эришамиз. Ва энг муҳими, бундай кучли армия билан юртимизнинг осойишталигини янада мустаҳкамлаймиз...

Ҳарбий қисмдан қайтишда яна бир қур йигитларга қараймиз. Дарҳақиқат, улар бугунги тинч-осуда ҳаётимизни таъминлашга улкан ҳисса қўшмоқдалар. Улар юртимизнинг турли гўшаларидан бу олис ҳудудга келишган. Аммо уларнинг дилларидаги истак муштарак: қаерда бўлса ҳам Ватанга муносиб хизмат қилиш...

Мақсуд ЖОНИХОНОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.
Нукус — Тошкент.

Элчихонада — очиқ эшиклар куни

Ўзбекистоннинг Берлиндаги элчихонасида ўзбек халқи тарихи ва маданияти, мамлакатнинг бугунги ҳаёти билан танишиш истагида бўлганлар учун навбатдаги очиқ эшиклар куни ўтказилди.

Мамлакатимиз элчихонасида ҳозир бўлган меҳмонлар эътиборига "Ўзбекистон мустақиллик йилларида" мавзусида фотокўргазма, халқ амалий санъати усталари, кулолчилик, ёғоч ўймакорлигини ҳикоя қилувчи ҳужжатли фильм ҳамда таниқли халқ қўшиқчиси Ҳасан Ражабий ва "Ражаби" гуруҳининг концерт дастури ҳавола этилди.

Аслам АКБАРОВ,
"Жаҳон" АА.
Берлин.

Хатирчида ҳамма спортчи

Хатирчиликлар азалдан спортни севишади. Куни кеча туманда янги спорт иншооти ишга туширилгач, спортчиларнинг машғулот ўтказадиган жойлари яна биттага кўпайди. Минг томошабинга мўлжалланган ушбу бино қурилишига "Хатирчигаз" корхонаси бош-қош бўлди. Спорт ихлосмандлари бу ерда спортнинг бир қанча турлари билан шуғулланиш имкониятига эга бўлдилар.

Ш. БОЙМУРОДОВА,
"Халқ сўзи"
мухбири.

Масофавий таълим истиқболи

Тошкент Молия институти Республика Президентининг "Истеъдод" жамғармаси қошидаги Масофавий ўқитиш маркази билан ҳамкорликда институт профессор-ўқитувчилари учун йигирма кунлик семинар-тренинг ўтказди. Бундан мақсад масофавий таълим тизимини яратишда ўқитувчиларнинг фаол иштирок этишини таъминлашдир.

Ушбу семинар-тренинг доирасида "Молия иқтисод фанларини ўргатишда янги педагогик технологияларни қўллаш" мавзуида конференция ҳам бўлиб ўтди. Семинар-тренинг ва конференцияда институт ректори, академик М. Шарифхўжаев, профессор Л. Шибаршова, "Истеъдод" жамғармаси ижрочи директори А. Пардаев, Масофавий ўқитиш маркази раҳбари А. Абдуқодиров ва бошқаларнинг маърузалари тингланди.

Шуни таъкидлаш лозимки, мазкур тадбир институтда кадрлар тайёрлаш жараёнида янги педагогик технологиялар самарадорлигини ошириш имконини беради. Шунингдек, профессор-ўқитувчиларнинг турли грант-танловларда қатнашишини фаоллаштиради.

С. НАСРИТДИНОВА,
М. ИСАҚУЛОВА.

O'zLotto
"ЎзЛотто" лотереяси 28-тиражининг
ҲИСОБОТИ

Лотерея тиражи 2003 йил 6 августда берилган 000001-сонли лицензия ва 2003 йил 6 августда тасдиқланган сонли "O'zLotto 6\40" телевизион лотереясини ўтказиш шарт ва қоидалари асосида ўтказилди.

Тушган шарлар номери кетма-кетлиги: 14 40 39 24 7 5

Тираж ўтказилган сана: 2004 йил 26 июнь

Ўйналган ютуқлар:

Ютуқ категорияси	Ютуқ фонди	Ютуқлар сони	Бир ставка ютуғи
6 та тўғри топилган сон учун	100 000 000	0	0
5 та тўғри топилган сон учун	350 650	0	0
4 та тўғри топилган сон учун	350 650	47	7 460
3 та тўғри топилган сон учун	1 227 275	549	2 235

Ютилмаган совринлар кейинги тираж ютуқ жамғармасининг худди шу категориясига қўшилади. Лотереянинг кейинги тиражи 2004 йил 3 июль куни ўтказилади.

Кейинги тиражнинг ЖЕК-ПОТ суммаси: 100 000 000 сўм

Тўкин ҳаёт сари!

Тошкент, Ниёзбек йўли 24, тел. 136-70-69

Автомобилларни газ (суюлтирилган газ) билан тўлдириш станциялари учун ускуналарни етказиб бериш имкониятига эгамиз.

Тўшакбоп пахта сотиб оламиз.

Тел./факс: (998-71) 144-15-71, 41-20-62.
E-mail: lirafeniks@mail.ru

Тошкент кимё-технология институти жамоаси Физика кафедраси доценти Дилшод Миркомиловга укаси Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиги
Тўлқин МИРКОМИЛОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Телерадиокомпанияси республика радиоси жамоаси Жиззах вилояти бўйича мухбири Парда Холматовга онаси
ХУРСАНДОЙ аянинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонаси жамоаси Хорижий адабиётлар ва хорижий алоқалар бўлими кутубхоначиси Хуршида Мусақуловага опаси
Нуржахон МУСАҚУЛОВАнинг
вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Тошкент архитектура-қурилиш институти жамоаси Химия ва экология кафедрасининг мудири Э. М. Миркомиловга акаси
Тўлқин МИРКОМИЛОВнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), П. Дюгай, Ш. Жабборов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Л. Кучеренко (масъул котиб — «Народное слово»), М. Миралимов, С. Муҳиддинов, Ш. Ризаев, А. Саидов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), М. Сафаров, И. Ўтбосаров, А. Ҳайдаров, Ў. Ҳошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар бўлими 133-52-55; Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г —869. 22202 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Жамшед Тоғаев ва Баҳодир Файзиев томонидан саҳифаланди.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[т]-Тижорат материали

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — А. Орипов.
Навбатчи муҳаррир — А. Ҳайдаров.
Навбатчи — Х. Раупов.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 21.45 Топширилди — 22.20 1 2 3 4 5